

NAPREJ

Glasiło jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravljalstvo v Ljubljani, Franciskanska ulica šte. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Narečnina: po pošti s dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrt leta K 10.50, za mesec K 3.50. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Inserati: Enostopna peti vrstica 30 v.; pogojen prostor K 1.—; razglasi in poslano vrstica po 60 v.; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list se poštnino proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Uredništvo in upravljalstvo „Napreja“ imata telefonsko zvezo šte. 312.

Boljševizem.

Danes, ko se na Ruskem in v Nemčiji vršijo bratovornji boji socialističnih kril, ki so si obe o končnem cilju socializma: udeljstev socialistične družbe popolnoma edini, si mora vsak inteligent, zlasti pa tudi vsak socialist resiti popolnoma jasno vprašanje socialistične taktike. Vseslovenska socialno demokratična konferenca v Ljubljani je dne 19. t. m. odklonila boljševiško taktiko s tem, da je sprejela sklep: »V političnem oziru smo republikanci in stojimo na stališču političnega demokratizma s svojimi večinskimi načelom in parlamentarnim sistemom, odklanjamo pa v dnevnem boju vsako nasilje manjšin proti večini.«

S tem se je stranka v sedanjem važnem zgodovinskem trenutku priznala k načelu evolucije, ne da bi seveda zavrgla za vedno in povsod revolucijske načela, ki jo in ostane vedno potrebno kot zadnji člen evolucijskega dela. Le redkokdaj se gospodujejo razredi odpovedo brez sile privilegijem, ki jim jih je podeljevala gotova državna oblika. Oni nikdar nečelo uvideti, da so postali nekulturni in protikulturni, da ne reprezentirajo ljudske volje, in da imajo le manjšino na svoji strani. Zato mora biti vsaka politična stranka in mora biti zlasti revolucionarna socialistična stranka, če naj izvršuje svojo kulturno misel na način, da ne grede v kvar kulturne energije, vsekdar pripravljena, vreči ob ugodnem političnem trenutku, stare malike z oltarjev. Seveda mora najprej ugotoviti, da ima ona večino, ker bi bilo sicer vse delo negospodarsko: z oltarjev vržene malike bi množica zopet postavila na oltarje. S tem pa bi bilo izgubljeno delo razvoja in preobrneta. Se-le ko se je politični stranki posredilo z mirnim političnim, gospodarskim in kulturnim delom preobrniti notranjega človeka, ko je vcepila večini ljudstva in njenim političnim stremiljenjem odgovarjajoči svetovni nazor, se-le takrat lahko z nasilnim činom ovrže s presola stare malike. To pa tudi s popolno gotovostjo. Seveda grede pri takih nasilnih činih tudi v izgubo energije, toda te izgube so manjše, nego one, ki bi nastale, ako bi se pustil stari politični sistem še dalje v veljavi in bi se čakalo tako dolgo, da se posreči faktični večini preobrniti tudi manjšino, ki ima politično moč v rokah, v toliko, da se mora slednjič sama odreči privilegijem.

Mi si moramo biti tudi čisto na jasnem, da zahteva socialistična republika, ki je politični, gospodarski in kulturni cilj socialističnega proletariata, globokega čustva demokracije, ki temelji na etiki in humaniteti. Socialistična republika je mogoča le pri zelo razviti demokraciji, tam, kjer je vsak posameznik večine prejet z globokim demokratičnim čutom, s čutom odgovornosti družbi za vsako politično dejanje, s čutom in zavestjo, da je blagor ljudstva njegova vodilna nit pri političnem delu. Dokler nimamo take družbe, je dolžnost socialistov, ustvarjati jo.

Dvominim, da bi imela sedanja Rusija in Nemčija v ljudstvu že dovolj etičnih kakovosti, ki bi edino mogle zjamčiti obstoj socialistične republike. Taktika boljševikov kaže na to, da nima ruska družba še dovolj etičnih prvkov. Če bi se pa motili in če bi ruska revolucionarna družba vzpostavila socialistično republiko z vsemi njenimi političnimi, kulturnimi in gospodarskimi posledicami, potem je pa ona izvršila največje zgodovinsko delo, delo, za koje niso nobene žrtve prevelike. Rusiji bi morale v doglednem času slediti vse države.

Vsekakor so oni narodi, ki imajo manj političnih revolucij, srečnejši od onih, pri katerih se udeležujejo politični preobrti z nasiljem. Angleži so mojstri v politiki. Politični modrosti Angležev se je posrečilo ustvariti nekako svetovno nadvladje. Čital sem te dni knjigo Edward A. Freeman: The growth of the english constitution (rast angleške konstitucije). Pisatelj nam slika v knjigi razvoj politične zgodovine angleške države in kaže tudi na razlike političnega udeleževanja pri Angležih in drugih narodih. Vsa politična modrost Angležev obstoji ravno v tem, da so oni edini pokazali sposobnost, spreminjati oblike političnih institucij v smislu spremenjenih gospodarskih, socialnih in kulturnih razmer. Politična zgodovina Angležev ne kaže skokov, pri njih se vrši razvoj iz ene oblike v višjo docela organsko in zato tudi z najmanjšo izgubo kulturnih energij, torej na najbolj gospodarski način. Zato je pa tudi dolžnost Ju-

goslovanov, kot malega naroda, ki občuti vsako izgubo energije bolj nego večji narodi, učiti se politike od Angležev. In angleška politična taktika je evolucijsko delo. Zato pa je tudi čisto gotovo, da se ima ravna Angleška najmanj bati boljševizma.

Dr. Škaplja.

Poglavje o boljševizmu.

Poznavalec ruskih razmer nam piše o ruskem boljševizmu. Priobčujemo dopis, ker želimo, da bi se ta pojav presojal objektivno:

Cudili se bodele. No, vseeno je resnica! Z elementarno silo se razširja med ljudskimi milijoni novi nauk o zveličanju siromakov in trpinov na zemlji, nauk in to toliko železna sila, t. i. ruski boljševizem. Ko so boljševiki premagali Kerenskija, vzeli glavni stan šefa generalnega štaba Duhonina, zavzeli Kijev, Odeso, Novo-Cerkask, stan kozackih atamanov, je bilo to v prvi vrsti delo idejne propagande, a ne sile, četudi brez krvi ni bilo. Par tisoč borcev, ki so bili v prvi vrsti agitatorji, so podjarmili stotimilijonske valove Rusije. Ne govorite, da je ruski boljševizem delo nemškega kapitala, ali pa anacionalnega židovskega duha. Boljševizem in vsa anarhijska ruska revolucija je delo slovanske duše, duše ruskega mučnika in rabočega. Spominjani se, kako trpko je pisal »Journal de Petrograd«, glasilo francoskega poslanstva v severni stolici, ko sta prvič po padcu Kerenskija poročala na sjezdu sovjetov Ljenu in Trockij: »Ne trdite, da ste samo internacionalisti in nič drugega. Isto kot vse druge ruske struje, imate tudi vi boljševiki — panslavističen program: program zveličanja celega sveta v idejah ruskega naroda. To je ista ponavljajoča se ideja ruskega mesijanstva, katere se pojavlja pri Dostojevskem in Tolstoju, samo v drugi obliki. Pripominjam, da je tudi Kerenski zamisljal nekaj podobnega. Ko je navduševal rusko vojsko 8. junjski ofenzivi žalostnega spomina, je govoril vojakom: »Na svojih bajonetih ponese svobodo ruske revolucije v zemlje absolutizma in kapitalizma! Kerenski pa se je motil v tem, ko je mislil, da je orožje ruskega naroda bajonet, a ne — ideja!«

Prva misel ruskega naroda, ko se je otrešal carizma, to tisočletno kuratelo duha in telesa, je bila: »Rok vojni! Vsi delavni ljudje smo bratje!« Boj za in proti vojni je bil odločen za zmago boljševikov nad socialisti-soglasitelji. Ruski narod je pustil rajše, da se zruši ogromna stavba ruske države, kot pa bi se moral še vedno naprej boriti s svojim bratom in sotrpinom, ki je pripadnik drugega naroda. Misel, da mora ideja človeškega bratstva prodrati kljub vsem monarhom in kapitalistom med izkoriščanimi sloji celega sveta, mu je bila ogromna moralna opora v tej strašni situaciji razpada matinske Rusije. Boljševiki z vsem svojim Zimervaldskim internacionalizmom takrat niso predstavljali nič drugega kot vsakdanjo misel ruskega preprostega človeka.

Govorite o Wilsonovih načelih samoodločbe narodov in pri tem »Slovenski Narod« zmagonošno poroča, da Wilson priznava Italiji samo Trst in ne Dalmacijo. Vi pa ne veste, kdo je prvi spregovoril odločno besedo o svobodi malih narodov. Bila je to ruska revolucija! Vi tudi ne veste, kdo je prvi praktično izvedel to idejo, ko je dobil vlado v svoje roke: to so bili ruski boljševiki! Kako so takrat plakali ruski nacionalisti in kadeti: Svjataja Rus pogibajeti! No, ruski narod je izvedel to misel brez ozira na nje, on je dokazal praktičnemu Amerikancu, da je ta ideja neobhodno potrebna orožje proti avstro-germanskem imperializmu, da je ta ideja tudi mogočno sredstvo Amerike proti razvojenj Evrope. In vi, šentflorjanski patrijotje, hvalite danes Wilsona in pljujete rusko revolucijo in boljševizem.

»Zemlja in volja!« to geslo so si napisali socialni revolucionerji na svoj prapor. Oni pa so utonili v svojih večnih komitejih in meetingih. Narod sam je razdelil zemljo pomeščikom, graščakom revolucionarnim potom in boljševiki so to delstvo po oktobrskem preobratu samo sankcionirali. Razdelitev velikih posestev med delavni narod pa sprejemajo v svoj program vse kolikaj moderne vlade, ako izvzamemo v socialnem oziru globoko reakcionarni zapad Evrope, katerega pa še čaka strahoviti potres vsled naraščajočih idej revolucionarnega slovanskega orijenta.

Odvzemite vojni dobickejem carske Rusije (katerih je bila neštevilna množica), kar je narodovega.

Socializirajte vaboobrate, ne odplačujte vojni posojil ententnim kapitalistom, odpravite tajno diplomacijo in razširite ideje moderne ruske socialne svobode med celim svetom, to so načela, za katere se bore praktično boljševiki, katere pa tudi odobrava ruski narod. Ustvarite na zemlji socialni raj tako, da ne bo več na eni strani kapitalista-buržuja, ki pije kri narodov in se na lahek način debeli, in na drugi strani trpin-proletarca, ki predstavlja samo »temno in nezrelo« in zato brezpravno maso. Ako ima Buržuja 10 hiš, naj mu jih odvzame država deset in preskribi stanovanja revščem, ki so brez strehe. Kolosalne banke in večtrgovina naj ne bodo več orodje izrabljanja, temveč naj postanejo v državnih rokah vir ljudskega blagostanja.

Proletarce pozna samo eno domovino, in to je njegova socialistična domovina, za katero je pripravljen žrtvovati vse. Ruski kmet in delavec izvaja svojo voljo potom kmečkih in delavskih svetov, katere volijo v vsakem kraju vsi delavci in izkoriščani sloji. Centralni svet v Moskvi imenuje vlado, t. i. svet narodnih komisarjev. Zakonodajna organa sta centralni izpolniteljni komite in petinacionalni sjezd sovjetov. Kapitalist nima besede. On je parasti človeške družbe, zato nima mesta med proletariatom.

Izbruh ruske revolucije je podoben izbruhu vulkana. Nakupčilo se je shiškom mnogo energije v tem narodu bodočnosti in predvestniki te burje so ruski geniji 19. stoletja. Ruski narod ve dobro, da bo njegov titanski boj za socialno osvoboditev človeka brezuspešen, ako ne prodor njegove ideje v celim svetu. Zato žrtvujejo Rusi sedaj vse, da prepejo s svojim evanجيلjem ves svet. Ruski agitatorji se pojavljajo po vsem svetu: sedaj v Berlinu, sedaj v Budimpešti, Svici, Italiji, sedaj v južni Ameriki. Oni naznanjajo burjo in vihar: »Ne s kompromisi z buržuazijo in cincanjem, temveč v neprestanem boju in naporu si boste osvojili svet. Kapitalizem ima mogočna sredstva, da obdrži ljudsko dušo pod kuratelo, malomeščanstvo je prestrašeno, da bi se poprijelo revolucionarnih metod; za to pa, kar vas je neustrašenih borcev, idite naprej vi, brez ozira na levo in desno.« To je boljševistični način boja. V Moskvi obstoje pri centralnem sovjetu sekcije vseh narodov sveta, kjer se pripravljajo učenci boljševizma na svoj bodoči pohod. Obonem je pa treba pomisliti, kako silno je vplival boljševizem na dva milijona vojni vjetnikov raznih nacij.

Boljševizem je danes idejno najsilnejša svetovna struja. On odgovarja najbolj razpoloženo nediscipliniranega in anarhičnega slovanskega duha, ki je pa obenem silen po svoji duševni potenci. Drugi narodi so se že preveč vdali materializmu vsakdanjih potreb, oni so že prestari, da bi se borili za prenovitev sveta. Ruski človek pa je nasprotno samčak, idealist, človek velikih eksplozij in požrtvovalnosti. Dosti grožot je prinesla s seboj ruska revolucija, ne zanikavam: malo je še šol v obširnih planjavah sarmatskih. No, nikjer in toliko duševnosti in idealizma kot med narodom slavjanskim. Imajte tako ali drugačno mnenje o praktični izvedljivosti boljševističnih načel, in ne blatite slovanskega duha tako, kot to delajo naši meščanski listi.

Razglas

glede poštnega, brzojavnega in telefonskega prometa.

I. Za neokupirano slovensko ozemlje je odprt ves poštni promet, brzojavni in telefonski, kakor je obstojal 1. oktobra 1918. Tudi glede pristojbin velja še naredba trgovinskega ministrstva z dne 3. avgusta 1918, poštni in brzojavni naredbenik šte. 42, leta 1918.

Za vsak paket je potrebna posebna spremnica.

II. Poštni, brzojavni in telefonski promet s Hrvaško-Slavonijo, (razen okupirane Reke), z Dalmacijo (razen okupiranih delov) in Bosno in Hercegovino je upostavljen v istem obsegu in proti istim pristojbinam kakor za neokupirano slovensko ozemlje. Tudi glede kartiranja veljajo predpisi za tuzemstvo.

Poštni promet s kraljevino Srbijo je odprt samo s Beogradom za pisemsko pošto in za denarna pisma. Poštne pakete za Beograd se morajo nasloviti s popolnim begradskim naslovom na poštni urad Zemun-poste restante. Poštni urad Zemun dojavlja s pošto take pakete strankam v Beograd, katere morajo same prihajati po

take pošiljave v Zemun. Nakaznični promet s Srbijo še ni odprt. Privatne brzozavke in telefonski razgovori so dovoljeni samo za Beograd in z Beogradom. Uradne brzozavke sprejemajo pa se tudi za ostalo Srbijo.

III. Poštni promet v Nemško Avstrijo je dovoljen v polnem obsegu po sledečih pogojih: 1. Pisma (največja teža do 250 g, vzorci do 350 g) za Nemško Avstrijo so podvrženi cenzuri in se morajo zato oddajati odprta. 2. Denarna pisma iz Nemške Avstrije so prepovedana, ker je uvoz bankovcev prepovedan. 3. Nakaznični promet je dovoljen kakor poprej. 4. Promet s paketi je dovoljen. Ker je izvoz živih prepovedan, se morajo paketi oddajati odprti in če vsebujejo živila, mora biti priložena izjema politične oblasti. 5. Poštni nalogi so dovoljeni. 6. Brzozavni in telefonski promet je dovoljen, a poštni uradi morajo paziti, da ne odpravljajo brzozavk in ne dopuščajo telefonskih razgovorov, kateri so v škodo naši skupni državi. 7. Promet s poštanim kranilničnim uradom traja samo še do 31. januarja 1919. Stranke morejo razpolagati tudi po 31. januarju s svojim denarjem, ki ga imajo vloženega pri poštno-hranilničnem uradu na Dunaju, toda naročila glede svojega denarja morejo dati odslej samo pismeno. Tako dopisovanje po 31. januarju ni več prosto poštne. Poštno-hranilnični urad na Dunaju pa pošilja strankam odpovedane zneske ali s poštno nakaznico ali pa, če so člani našega novega čekovnega urada v Ljubljani, po tem uradu. Vplačila za poštne hranilnični urad na Dunaju se ne sprejemajo po 31. januarju 1919; stranka pa taka vplačila lahko vpošlje s poštno nakaznico, ali pa, če je član našega čekovnega urada v Ljubljani, lahko nakaže od svoje imovine pri tem uradu razpoložljivo svoto poštno-hranilničnemu uradu na Dunaju. Plačilne nakaznice poštno-hranilničnega urada na Dunaju s pečatom (rdeči pečat levo spodaj na nakaznici) z datumom do vstetega 31. januarja 1919 morajo se izplačati, ako so prišle tudi šele po 31. januarju 1919.

IV. V istem obsegu in po istih pogojih je dovoljen tudi promet s Čehoslovaško republiko.

V. Glede prometa z ostalim inozemstvom (tudi s Poljsko, Ukrajino in Ogrsko) še niso dovršeni dogovori. Raditega poštna uprava ne more sprejeti za navadna pisma v te države nobenih garancij, da pridejo na svoj cilj. Priporočena pisma, paketi in denarne pošiljave pa se za te države še ne smejo sprejemati.

Politični pregled.

= **Ameriška komisija na Koroškem.** Celovec, 1. (Lj. k. u.) Tiskovni urad koroškega deželnega odbora poroča: Ameriška misija je obiskala najprej Velikovec, kjer jo je nemško prebivalstvo iskreno pozdravilo. Iz Celovca je v torek obiskala Kotmaro ves, Grabštajn, se peljala do mostu v sv. Ano in nato po ovinku nazaj v Celovec. V petek je obiskala Vitrinje, Hodiše, Škofiče, Loga ves in Vrbo. Preko Beljaka in Podkloštra se je peljala ameriška misija do italijanske demarkacijske črte. Američarji so govorili s številnimi ljudmi, na katere so slučajno naleteli po cesti, kako sodijo o razmerah. Deputacij niso sprejemali, razen v Vrbi, Škofičah je poskušal župan, izraziti želje prebivalstva v zmislu jugoslovanske majniške deklaracije od 1. 1917.

= **Živila v Italiji za Balkan.** Pariz, 1. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Z Balkana prihajajo vesti, da je beda na Balkanu veliko večja, kakor kje drugod v Evropi. Vsled tega odpotuje misija ameriškega Rdečega križa na Balkan, da najde način za mednarodno pomoč. Zato se bodo za Balkan porabila v Italiji nakopičena živila.

= **Reka in švicarski listi.** Z velikim zadovoljstvom konstatuje »Giornale d'Italia«, da so švicarski listi, ki so prej toplo zagovarjali aspiracijo Jugoslovancev do Reke, izpremenili svoje mnenje, odkar so njihovi dopisniki obiskali mesto. Zagrebški listi napadajo vsled tega reške narodne kroge, ker niso znali primerno informirati korespondentov, dočim se Italijani poslužujejo vsake prilike, da poudarjajo italijanski značaj mesta. Tako n. pr. so na dan sv. Sebastijana z latinskimi pesmami bile intonirane hrvaške, kot doslej običajno. Italijani so začeli mrmrati in končno je nastal tak nemir, da je marala odpasti hrvaška propoved. K temu moramo pripomniti, da važnosti propagande tudi pri nas še nismo dovolj razumeli. Vedno in povsod bi morali — in če ponavljamo tisočkrat — poudarjati, da se gre za naše življenske interese, za čisto slovenske kraje, brez katerih bo naš narod ostal brezbarven, navezan za vedno na tujo milost in dobrohotnost! Nimamo nujnejšega posla sedaj, kot informirati javnost in inozemstvo v tem pogledu! P. P.

= **Dogovor glede zamenjave blaga med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo.** Dunaj, 31. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Po dogovoruglede izmenjave 30 va-

gonov soli za moko in fižol so dovršene prve kompenzacijske pogodbe z Jugoslavijo, in sicer z vlado SHS v Ljubljani; na obeh straneh se dela za izvršitev.

= **Ukrajina je poslala Poljakom ultimatum.** Praga, 31. (Lj. k. u.) Brezlično) Kakor poročajo, je odposlala ukrajinska vlada po proglasu združitvi vzhodne Galicije z Ukrajino v Varšavo ultimatum, v katerem zahteva, da se Poljaki takoj umaknejo z ukrajinskega ozemlja. V nasprotnem primeru nastopi med Ukrajino in Poljsko vojno stanje.

= **Priprave za nemškoavstrijsko narodno skupščino.** Dunaj, 31. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Ustanovna narodna skupščina se sestane najkasneje 4. marca. Na dan otvoritve bo po poslovniku predsedoval seji starostni predsednik. Volitev treh predsednikov skupščine bo po pogajanjih s strankami dne 6. marca. Nekaj dni pozneje, nemara 11. marca, bo volitev in namestitev novega državnega sveta. Novi državni svet bo izdelal vladni program in namestil državne tajnike. Ob tem bodo poverili sestave kabineta osebi imenovani po državnem svetu, ki bo predložila državnemu svetu svoje predloge.

= **Preporo vprašanje med Poljaki in Čehi rešeno.** Pariz, 31. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Preporo vprašanje med Poljaki in Čehoslovaki je konferenca povoljno uredila. Velesile smatrajo to zadevo za opravljeno. Konferenca je sklenila, da se s četami zasedejo preporna ozemlja. O industrialnem ozemlju bo odločila mirovna konferenca.

= **Italija ne odstopi od londonske pogodbe.** Curih, 31. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Glasom vesti iz Pariza so vsi poizkusi, odvrniti Italijo od londonske pogodbe, ostali na to, da so le vsled londonskega dogovora sprejeli odgovornost za vstop v vojno in da bi sprememba londonske pogodbe neugodno uplivala ne samo na njihova, temveč tudi na še višja mesta. Italija bi bila prej pripravljena za koncesije Nemški Avstriji kot pa Jugoslaviji in vztraja posebno na svojih zahtevah po Jadranu.

= **Turinski socialisti se strinjajo z Bissoletijem.** Split, 31. jan. (Lj. k. u.) Jugoslovanski dopisni urad poroča: Turinski odsek zveze italijanskih socialistov je sklenil resolucijo, v kateri naglašja, da se popolnoma strinja z mišljenjem Bissoletijevim in upa, da bo konec vsemu militarizmu in imperijalizmu in da se bo novo življenje zgradilo na Wilsonovih idejah.

= **Načrt o zvezi narodov na vidiku.** Berlin, 31. jan. (Lj. k. u.) Glasom Dun. kor. urada poročajo večerni listi iz Haaga: Končnoveljavni načrt zveze narodov bo prejkone formuliran še preden odpotuje Wilson.

= **Kakšna bo zveza narodov?** Bern, 1. (Lj. k. u.) »Times« pišejo, da so korespondenčni krogi nastopnega nazora o zvezi narodov: Zveza narodov zavzema v programu konferenice prvo mesto. Pomenja varstvo za teritorialno nedotakljivost, svojih članov, progresivno zmanjšanje oboroževanja, nadzorstvo med zasebnimi podjetji oboroževalne industrije, organizacijo prisilnih sredstev zoper narode, ki bi samovoljno hoteli motiti svetovni mir, in odpravo tajnih zvez.

= **Mednarodni soc. kongres v Švici o krivcih vojne.** Ženeva, 31. (Lj. k. u.) Glasom čehoslov. tisk. urada poročajo listi, da so francoski socialisti poostriili svoje zahteve, da se vsi povzročitelji vojnih grozot, tudi ententni, kličejo na odgovor. Socialistični kongres v Bernu bo prejkone sprejel tozadevne sklepe in jih predložil mirovni konferenci.

= **Promet med Francijo in Švico.** Pariz, 31. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča: Z ozirom na zopetno zasedbo Alzacije-Lorene po Francozih priobčuje današnji uradni list naredbo ministrskega predsednika, da od 1. februarja v naprej velja za to ozemlje francoski obmejno-carinski tarif. S tem je vzhodna meja proti Švici zopet odprta. Promet z Nemčijo ostane seveda zaprt, izvzemši v onih izjemah, ki so bile objavljene pred kratkim.

= **Boljševizem pospeši mirovna pogajanja.** Berlin, 1. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Glasom vesti iz Pariza je Pichon včeraj izjavil v odseku zbornice, da zavezniki ne prikrivajo boljševiške nevarnosti, ki se v Nemčiji vedno bolj širi. Vsled tega je mogoče, da bodo zavezniki privolili, da se mirovna pogajanja začno že prej.

= **Rumunija zopet mobilizira.** Bern, 31. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča:

Rumunsko poslaništvo v Bernu naznanja, da rumunska vlada zopet mobilizira, in sicer letnike 1872 do 1897.

= **S seje medzavezniške komisije.** Pariz, 1. februarja. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča uradno: Predsednik Wilson, ministri Anglije, Francije in Italije ter zastopniki Japonske so se včeraj ob 3. popoldne sestali k seji. Zaslišali so zastopnike velesil, ki tvorijo medzavezniško komisijo, določeno za Poljsko. Sporočili so jim svoje nazore, ki so si jih ustvarili, potem ko so zaslišali zastopnike Poljske in Čehoslovaške republike glede obratovanja v industrijskem okolišu tešinskem. Na podlagi poročila, ki sta ga v imenu svojih tovarišev podala Noulans in Botha, so ministri zveznih držav sklenili, odposlati zastopnike v Tešini, da zagotove v sporazumu s Čehoslovaki in Poljaki mirno obratovanje v tem okolišu, dokler mirovna konferenca ne reši prepornega vprašanja. Delegati so nato poslušali izvajanja rumunskih in srbjskih interesov in pravic do temšvarkega Banata. Rumunsko vlado sta zastopala Bratianu in Nisi, srbsko vlado pa Vesnić, Pašić in Trumbić.

= **Posvetovanja o kolonijalnem vprašanju.** Pariz, 31. jan. (Lj. k. u.) Glasom Dun. kor. urada poroča Agence Havas: Kmita 10 zastopnikov velesil je v četrtek v obeh sejah razmotrival kolonijalna vprašanja. Razgovor se je sukal na podlagi Wilsonovega predloga. Lloyd George je izjavil, da se je angleški vojni kabinet v včerajšnji seji pridružil teoriji Wilsonovi. Zastopniki dominijonov so proti temu energično protestirali. Naposled se je dosegel ta sporazum: Ako prebiva v nekaterih izmed teh pokrajin dovolj civiliziranih ljudi, ki morejo zlasti izraziti se o svoji bodoči vladi, in ako resnično morejo vladati sami sebe, bo zveza narodov uresničila njih želje. Zlasti Arabija in Mezopotamija se navajata kot primeri, kjer bi bilo to mogoče. Tak narodi morejo izraziti svojo voljo, da pridobe svojo narodno neodvisnost, ali pa da hočejo živeti pod protektoratom te ali one velesile. V teh primerih bi se zveza narodov s tem strinjala, v primerih pa, kjer bi narodi ne bili zmožni, da bi se sami vladali, bi zveza narodov izvolila ono državo, ki bi bila spričo geografske sosesčine ali iz kateregakoli drugega vzroka najbolj sposobna, prevzeti to upravo. Ta država bi jela poslovati pod gotovimi garancijami, ki bi jih določili mirovna konferenca in zveza narodov. Te garancije bodo za razne dežele različne, primerne krajnim pogojem in primerne velesili, izbrani za mandatarija. Soglasno so uredili vprašanje za afričanske kolonije in za kolonije na daljnem vztoku po nekakšnem status quo. Ostanejo naj pod vlado sedanjih okupacijskih držav, dokler se ne udelevi zveza narodov. Kar se tiče azijske Turčije, bo teorija mandata veljala že izza današnjega dne. Četvorica velesil bo dobila nalog, upravljati to ozemlje. Odbor velesil je tudi od najvišjega vojnega sveta v Versaillesu zahteval poročilo o najboljši uporabi zasednih čet v azijski Turčiji. Člani preiskovalne komisije, določene za Poljsko, so imeli v četrtek dopoldne in popoldne sejo pod predsedstvom generala Bothe. Zaslišali so zaporedoma poljske in čehoslovaške delegate in se potrudili, sporazumeti se z njimi o sredstvih, da se naredi konec krvolitju v tešinskem okraju, ne da bi uredili mejno vprašanje. Naposled so aliranci na povabilo, ki so ga poslali organiziranim strankam ruskim, naj se izjavijo pred preiskovalno komisijo na otokih Prinkipi, prejeli odgovor: Vlada v Arhangelsku se formalno brani, priti tja, ker se ne mara sniti z boljševiki. Vlada admirala Kolschaka vsebuje močne, toda manj kategorične pridržke. Od boljševiške vlade še ni dospelo nobeno poročilo.

= **Pogajanja med Hamburgom in nemškim vladnim zastopnikom.** Berlin, 31. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Čete stoje tikoma pred Bremnom. Ponoči so bila v Pernu pogajanja med člani bremenskega sveta ljudskih poverjenikov in poveljnikom čet, odposlanih proti Bremnu. Poveljnik je izjavil, da ima strog ukaz, takoj razorožiti rdečo gardo. To zahtevo je svet ljudskih poverjenikov odklonil in pogajanja so se prekinila.

= **O, ti grozoviti boljševiki!** Berlin, 31. januarja. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslovaškega tisk. urada poroča »Vorwärts«: Berlinski Spartakisti in Rusi živahno občujejo na različnih progah; tako se vsaj glase policijska poročila.

Verodostojni zaupniki so ugotovili, da so iz Kowna po nalogu boljševistov odpotovale tri osebe, da bi sabotirale brzojavne urade na izhodu in da bi umorile njim zoperne voditelje. Baje imajo pri sebi dva milijona, in hočejo peš ali pa s konji preko meje. Vest se potrjuje s tem, da so aretirali podnarednika in dijaka, ki je bil v ozkem stiku z boljševiki. Oba sta že priznala, da sta hotela umoriti poveljnika in druge ljudi.

= Kazen za Viljema in prestolonaslednika. Newyork, 31. jan. (Lj. k. u.) Jugoslovanski dopisni urad poroča: »Newyork Herald« javlja iz Amsterdama, da bo nizozemska vlada predlagala, naj bivšega nemškega cesarja do smrti internirajo na enem najmanjših otokov Nove Holandije, kjer naj ostane pod nadzorstvom nizozemskega, angleškega in francoskega brodograditelja. Ravno tako bi moral biti deportiran do smrti tudi prestolonaslednik, vendar pa bi ga bilo treba spraviti na kak drug otok.

= V Nemčiji se bo boj Špartakovcev nadaljeval? Berlin, 31. jan. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad javlja: »Achtuhr-Abendblatt« poroča iz Haaga: Po vestih iz Petrograda je izjavil Joffe, da čakajo nemški komunisti samo, da prekoračijo sovjetske čete mejo, nakar bodo nadaljevali prekinjeno špartakovsko revolucijo.

= Za Radeka 10.000 mark. Berlin, 31. jan. (Lj. k. u.) Zveza za odpravo boljševizma je za aretacijo ali za podatke, ki bi utegnili služiti v aretacijo Radeka razpisala nagrado 10.000 mark.

= Špartakovska Internacionala. Amsterdam, 1. febr. (Lj. k. u.) Glasom čehoslovaškega tisk. urada poroča »Standard«, da se je v Haagu osnovala pod naslovom »Internacionala« špartakovska skupina, iz katere naj bi izšla stranka špartakovcev za vso Holandsko.

= Kako pripravljajo draginjo potom monopola. Zeneva, 31. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Anglija in Francija sta v Argentiniji tudi za novo leto kupili žetev, in sicer po tistih cenah, kakor lani. Anglija in Francija prejmeta od Argentine posojilo 200 milijonov zlatih pez. Po 5 % obresti, odplačno v dveh letih.

= Carigrad zasedla ententa. Carigrad, 31. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Ententne čete so sedaj zasedle vse dele mesta. Mesto Carigrad je razdeljeno v tri dele. Francozi prevzamejo Stambul in Grki del mesta, ki začena pri Peri, ter Kadiköj.

Dnevne vesti.

O boljševizmu in boljševikih bomo priobčili več razprav in člankov, ker je javnost popolnoma napačno informirana o tem družabnem pojavu. Zdi se nam potrebno, da slišimo mnenja poznavalcev in teoretičarjev pa tudi praktičarjev, da omilimo nazor, da so boljševiki lopovi in propagandisti grozovitosti. To je potrebno zaradi tega, ker so poročila meščanskih listov o boljševizmu res taka, da pripravljajo tla takemu »boljševizmu« kakršnega opisujejo.

= Ime države in naše pokrajine. Po naredbi kr. ministrstva za pravosodstvo z dne 5. januarja t. l., št. 115, ima naša država službeni naslov: **Kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.** Nikak drug naslov v občejanju državnih uradov bodisi medseboj, bodisi zasebniki, ni dopusten. Istotako je zabranjena kratica SHS v uradnem občejanju. Z ozirom na ta sklep je določila Narodna vlada, da se bo imenovala odslej: **Deželna vlada za Slovenijo.**

= Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 19. do 25. januarja 1919. Novorojencev je bilo 17, umrlo je 27 oseb, in sicer 19 domačinov in 8 tujcev. Za jetko je umrlo 7 oseb (med njimi 1 tujka), za različnimi boleznimi 20. Za škrlatico sta obšla 2 domačina.

= Narodna galerija. Priprave za otvoritev slovenske »Narodne galerije« v Ljubljani so se morale prekiniti, ker je bilo več umotovorov, ki jih je »Narodna galerija« nabavila, poslanih na jugoslovansko razstavo v Parizu. »Narodna galerija« je prevzela jamstvo tudi za umetnine mestne občine ljubljanske, ki so bile določene za pariško razstavo. Umetnine, ki so jih Slovenci poslali preko Zagreba v Pariz, je zbrala umetniška komisija »Narodne galerije«. Po končani pariški razstavi bo odbor »Narodne galerije« takoj vse potrebno ukrenil, da se odpre slovenska umetnostna galerija v Ljubljani.

= Tovarno za izdelovanje vžigalč namerava zidati tukajšnji trgovec in posestnik Karl A. Kregar. Ta tovarna bo stala v Bohoričevi ulici ter bo opremljena s stroji sistema Czerweny. Gospod Kregar je baje že zaprosil za stavbno dovoljenje in za koncesijo. To bo prvo večje podjetje te vrste na slovanskem jugu.

= Preganjanje Slovencev v Gradcu. Iz Gradca poročajo: Nemci izvajajo iz mariborskih dogodkov strašne represalije. Benjamič, dvorni svetnik, predsednik čitalnice, dr. Alojzij Vrščič, Pavel Segar, medicinec Martin Ogorelec, tehnik Blaž Pristovšek in drugi so konfini-

rani ter sploh ne smejo zapustiti stanovanja. Iz visokih šol so izključeni vsi Slovenci. Na tehniko je napisano, da so izključeni sploh vsi Nemci. Na cesti napadajo Slovence, ako govorijo slovensko. Praporščak Peich iz Maribora je dejansko napadel na cesti slovenskega akademika. Za nedeljo, 2. t. m. se pričakuje večji izgredi proti Slovincem. Nemški dijaki in divjaki očitno groze: »Wir werden zusammenhauen das windische Nest!« Ščuvajo namreč na napad na slovensko čitalnico in akademično društvo »Triglav«.

= Smrt socialno-demokratskega teoretika. V sredo je umrl v Berlinu v starosti 72 let socialistični učenjak, sodrug Franc Mehring. Mehring je pripadal nemški socialno-demokratski stranki, od one dobe, ko je bil odpravljen zakon proti socialistom. Pozneje je izstopil iz stranke, pisal proti nji, in se zopet vrnil vanjo ter napisal veliko delo o zgodovini socialne demokracije v Nemčiji. To delo je dopolnil s spisi o Marks, Engelsu, Lassalu in Schweitzerju; njegovo zadnje delo je bila »K. Marxova biographija«, o koji smo poročali v času, ko je izšla. Napisal je tudi spise za mladino, obravnavajoče te moze. Mnogo bojevitih člankov je napisal proti Hohenzollerncem, priobčeval jih je v »Neue Zeit«. On sam je pa bil urednik glasila »neodvisnih«: »Leipziger Volkszeitung«. Kot nasprotnik revizionizma, je postal eden prvih ustanoviteljev skupine Špartakovcev in pruska vlada ga je — dasi je bil težko bolan — zaprla. Revolucija ga je osvobodila iz ječe, a sedaj ga je odzvela smrt prijateljem. V zgodovini nemškega socializma bo zavzemal Mehring vedno častno mesto. Slava njegovemu spominu!

Shodi.

Jesenice. Vsak torek in četrtek ob 7. uri zvečer se vrši sestanek članov političnega društva socialno demokratske stranke v konsumnem društvu pri Mencingerju na Savi. Sodrugi, udeležujte se redno teh važnih sestankov in privedite somišljenike s seboj.

Seja izvrševalnega odbora v torek ob 8. zvečer v upravi »Napreja«.

Seja kovinarjev jutri, v torek ob pol 6. zvečer v društvenih prostorih, Šelenburgova ulica 6, II. nadst.

Internacionalna socialistična konferenca v Bernu.

Predpriprave internacionalnega socialističnega kongresa se vedno bolj in bolj večajo dan za dnevom, ko prihajajo vedno novi delegati iz vseh delov sveta. V torek so dospeli zastopniki nemške socialno demokratske večine H. Molkenbuhr, H. Müller in O. Wells, dalje zastopnik neodvisnih K. Kautsky in zastopnika francoske strokovne komisije Jouhaix in Demoulin.

Tekom torkovega posvetovanja je izjavil Huysmans, da se je nemogoče izogniti debati o vprašanju, kdo da je kriv vojske. S tem je soglašala večina delegatov. Diskuzije so se udeležili: Branting, Her. Müller, Wells, Kautsky, Ellenbogen, Seitz, Grulbach, Sakasov in Faller. Ta ne bodo debate preburne, so sklenili določiti posebna pravila za debate, kojih se bodo posluževali, kakor hitro dosepejo vsi delegati.

Posvetovani v sredo so se udeležili tudi ogrski delegati Buchinger, Biro in Jaszi, finski delegati Woulljoki in Keto ter Nizozemec Wibaut. Govorili so o teritorialnih vprašanjih.

Nemški delegat H. Müller je izjavil — na izvajanja letskega delegata Seja odgovarjajoč — da Nemci ne reflektirajo na letsko ozemlje ter da odpokličejo čete, kakor hitro bo prosta pot. (Poljaki so na Poznanjskem! Op. ured.).

Jouhaix predlaga v imenu francoskih delegatov, da naj zboruje obenem s socialističnim Internacionalnim kongresom tudi Internacionalni strokovni kongres. Naznaja, da je sklical Oudegeet (Niz.) na svet Gompersa (Amer.) v Amsterdam za marec Internacionalni kongres, na kojem naj se ustanovi nova protisocialistična strokovna Internacionala. Odložitev strokovne konference bi škodovala delavstvu, ker bi izgubilo ono s tem ves vpliv na splošno mirovno konferenco.

Nato so govorili o dnevnem redu socialističnega kongresa in ga določili sledeče:

1. Internacionalna razorožitev.
2. Splošne delavske zakonodaje.
3. Internacionalna teritorialna vprašanja.
4. Odgovornost vojskinih povzročiteljev.
5. Rusko vprašanje in vprašanje vojaške intervencije v Rusiji.

Huysmans je govoril še o nemškem delu za Internacionalo, pravi, da ji je pogubno. Vendar se bo moralo še govoriti o tem.

Müller (Nemec) je za Wilsonova načela. S tem se je seja končala.

Ravno sedaj so dospeli Nižje Avstrijci (Fric, Adler, Domes), Čehi (Bechyne, Tayerle, Hampi; dr. Franke (soc.). Pričakujejo Slovencev in Srbov; tu bo menda Tusar posredoval.

Prihodnjč več! Pozdrav!

Bern, 28. januarja 1919.

J. C.

Zadnje vesti.

Graški protesti proti mariborskim dogodkom.

Gradec, 2. febr. (Lj. k. u.) Dunajski korrespondenčni urad poroča: Društvo Südmark je graško prebivalstvo pozvalo, naj se ob 2. uri popoldne zbere na Freiheitsplatzu, da ugovarja zoper slovenska umorstva v Mariboru. Vsled dogodkov v Mariboru in vsled neprestanih nasilstev in tlačanja, ki ga Slovenci izvajajo proti Nemcem na Spodnjem Štajerskem, do skrajnosti ogorčeno, je prebivalstvo mesta in okolice brez razlike stranke in stanu prihitelo na tisoče, da s tem pokaže, kako zelo sočustvuje s tlačanimi sonarodnjaki na jugu dežele, in da upa, da bodo entente vlade, ki so prevzele nalogo, da uredijo usodo narodov, postopale v zmislu Wilsonovih načel. Manifestacije se je udeležilo približno 50.000 oseb. Zupan Fizia je pozdravil množico in posebno deželnega glavarja dr. von Kaana, ter zastopnike Maribora. Nato so govorili še župnik Grossauer, vodja socialnih demokratov državni svetnik Resel ter v imenu Nemcev mesta Maribora poslanec Wastian. Sprejeli so nato soglasno resolucijo, ki so jo poslali državnemu uradu za zunanje stvari in ententnim vladam.

Stavka rudarjev na Saksonskem.

Berlin, 1. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Rudarji v saksonskih premogovnikih so zaradi odklonitve enkratne draginjske doklade začeli stavkati. V kölnskem okraju grozi nova stavka železničarjev. Tudi v tvornicah cementa na Porenskem je izbruhnila splošna stavka.

Sporazum s Hamburgom.

Bremen, 2. febr. (Lj. k. u.) Kakor poroča Dun. kor. urad, so bremenski narodni poverjeniki po dogovoru, sklenjenem 2. februarja t. l. ob 3. jutraj pripravljeni odstopiti, ako to zahteva državna vlada, oboroženo bremensko delavstvo pa je pripravljeno, orožje in municijo oddati zbornemu vojaškemu svetu 9. armadnega zbora. Vrhovni vojaški svet velikohamburški, kakor tudi zborni vojaški svet 9. armadnega zbora jamčita za izvršitev razorožbe in upostavitve rednih razmer v Bremenu. Bremenski večinski socialisti in vsi posredovalci prošijo državno vlado, naj nemudoma odpokliče Gerstenbergovo divizijo, ker je svojo nalogo docela izvršila. Gerstenbergova divizija je izjavila, da teokm 2. februarja ne bo vkorakala ne v Bremen in ne v Hermelingen, ako od zunaj v Bremen ne pridejo nove čete.

S soc. mednarodne konference v Švici.

Bern, 1. febr. (Lj. k. u.) Glasom Dunajskega kor. urada poroča Švicarska brzojavna agentura: V petek popoldne je bila nadaljnja oficialna seja delegirancev mednarodne socialistične konference pod predsedstvom Brantingovim. Sklenilo se je, da se kongres vrši ves teden in da se delegati v soboto razstanejo, da se morejo nemški člani udeležiti narodne skupščine. Kongres se otvori v ponedeljek dopoldne. Otvoritveni govor bo imel njegov predsednik Branting.

Nemškoavstrijska resolucija za mednarodno soc. konferenco v Bernu.

Bern, 2. febr. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad poroča: Resolucija nemškoavstrijskih socialistov za mednarodni socialistični kongres se glasi: »Nemškoavstrijska socialna demokracija, ki je že v stari cesarski avstrijski prisilni državi nastopala za osvoboditev in samoodločbo vsen narodov zoper lastno buržoazijo, zahteva zase isto pravico, po kateri sme po Wilsonovem programu vsak narod sam določiti svojo državno pripadnost in po kateri nobenega naroda proti njegovi volji ne sme sebi podrediti noben narod. Zahteva neomejeno pravico pridružitve celokupnega nemškoavstrijskega državnega ozemlja Nemčiji in zavrača vsak pizkus, strnjeno nemškoavstrijsko ozemlje, kakor Nemško-Češko in Nemško-Južnotirolsko razločiti od Avstrije. Ne priznava niti zgodovinskih, niti ne drugačnih pravic tujih narodnosti do zavladanja strnjemu in z nemškim jezikovnim ozemljem zemljepisno spojenemu ozemlju. Pravice manjšin, ki so ostale v tujejezičnih ozemljih, se morajo določiti v pogodbah. Nemškoavstrijska socialna demokracija protestira proti poizkusu italijanskega, češkega in jugoslovanskega imperializma, prejudicirati končnoveljavni odločitvi na mirovni konferenci z zasedenjem nemško-

Agitirajte za socialno demokratsko časopisje!

avstrijskega ozemlja z oboroženo silo. — Zastopniki erotne zveze Sudetske dežele so avstrijskim delegatom na socialistovski konferenci brzojavili tako-le: »Prosimo, da se pri konferenci zavzamete za našo pravico, voliti v narodno skupščino, da nam ne bo treba kakor nemim sužnjem gledati, kako se odloča naša usoda.«

Dogovor med Čehi in Poljaki odobren.

Pariz, 1. febr. (Lj. k. u.) Glasom Dunajskega kor. urada poroča »Agence Havas« službeno: Zastopniki velesil so se sestali včeraj ob 3. popoldne. Konferenca je odobrila besedilo začasnega dogovora med Čehi in Poljaki, kakršnega so bili delegati velesil predlagali glede tešinskega ozemlja. Tudi so se določile instrukcije za medzavezniško komisijo, ki se odpelje na Poljsko. Potem je konferenca zaslula rumunska delegata Bratianu ter Miailu. Bratianu je podrobno očrtal rumunske zahteve. Prihodnja seja bo v ponedeljek 3. februarja ob 11. dopoldne.

Za mednarodno delavsko zakonodajo.

Pariz, 1. febr. (Lj. k. u.) »Agence Havas« poroča: Komisija za mednarodno delavsko zakonodajo se je dopoldne sestala k seji. Minister za javna dela je otvoril sejo z govorom, kjer je dejal, da bo konferenca imela nalogo, ustvariti mednarodni delavski temeljni zakon in zagotoviti njegovo izvedbo. Za predsednika te komisije je bil izvoljen Compers.

Angleži so se umaknili blojševikom.

London, 1. febr. (Lj. k. u.) Glasom Dunajskega kor. urada poroča vojno ministrstvo z dne 1. februarja iz severne Rusije: Arhangeljska fronta. Boljševiki so 29. in 30. januarja napadli našo postojanko pri Tarasovu, 30 milj severovzhodno Ploerskaje, ob železnici arhangeljskega Vologda. Zvezne čete so bile prisiljene, umakniti se proti severu. Sedaj se nahajajo na črti 20 milj severno Tarasova.

Ameriško delavstvo diktira osemurni delavnik.

New York, 1. febr. (Lj. k. u.) Reuterjev urad poroča: Vodstvo tekstilnih delavskih organizacij je svoje člane, ki jih je približno en milijon, pozvalo, da naj v ponedeljek brez ozira na ugovor delodajalcev uvedejo osemurni delavnik.

Razno.

* Se po smrti nima miru. Truplo Franca Jožefa niti se sedaj ni položeno v grobnico pri kapucinih, ampak leži še sedaj v tej cerkvi na katafalku. Te dni je vrgel nekdo rakev raz podstavec in rakev je padla na tla, nekaj korakov je odstranjenih s prvotnega mesta. Iz tega vzroka sta bila cerkev in grobnica za nekaj dni zaprta. — (Pr. Lj.)

Aprovizacija.

Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka z dne 31. januarja je poročati: Mast se razdeljuje še naprej po okrajih na izkaznice za mast po poi kilograma za osebo. Kilogram 25 K. Vsakomur je na prosto dano, da se glede kakovosti prepriča, predno se odloči za nakup masti. — Aprovizacija kupi še tri vagona hrvaškega krompirja. Na razpolago bo vsakomur po 80 viii. za kg. — Iz Reke dobi Slovenija 100 vagonov ameriške moke, od katere dobi tudi Ljubljana primerno množino. — Pri zadnji razdelitvi moke in fižola so se nekateri pritoževali, da trgovci strankam, ki niso hoteli fižola, tudi moke niso hoteli dati. Tako ravnanje s strani trgovcev je bilo nepravilno. Vsaki stranki je bilo na prosto dano, če vzame fižol, ali ne.

Izdajatelj in odgovorni urednik

Josip Petelan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Zanesljive osebe dobe stalen zaslužek
= kot kolporterji. =

Zglasiti se je v upravi časopisa »NAPREJ«

St. 846.

Razglas.

Jugoslovanska tovarna za milo v Spodnji Šiški

ima

večjo množino milnega blaga. To blago se bo oddajalo poslej franko tovarna po naslednjih cenah:

20 %	pralno milo v kos. po 100 g. kom. po	—40 K
30	" " " " " " " " " "	—60 K
30	" " " " " " " " " "	120 K
38-40	toiletno " " " " " " " " " "	250 K
66	nilo za britje " " " " " " " " " "	2— K
10	milni prašek " " " " " " " " " "	250 K

Pri naročbah istega milnega blaga v celih zabojih se dovoljuje znaten popust in se v tem slučaju oddajajo milni izdelki franko tovarna po naslednjih cenah:

20 %	pralno milo v kos. po 100 g. kom. po	—30 K
30	" " " " " " " " " "	—45 K
30	" " " " " " " " " "	—90 K
38-40	toiletno " " " " " " " " " "	180 K
66	nilo za britje " " " " " " " " " "	140 K
10	milni prašek " " " " " " " " " "	2— K

Blago se mora plačati naprej, ker se razpošilja sicer le proti povzetju.

Naročila je nasloviti na Jugoslovansko tovarno za milo v Spodnji Šiški.

V Ljubljani, dne 20. januarja 1919.

Poverjenik za javna dela in obrt:

Inž. V. Remec, l. r.

Štev. 648.

Razglas.

Po naročilu poverjenišva za javna dela in obrt v Ljubljani bo oddajalo in razpečevalo oskrbnišvo državne cinkarne SHS v Celju neposredno svoje izdelke.

Prodajale se bodo: Cinkove pločevine različnih debe osti, čis i cinek in cinkov prah.

Vsi dopisi in naročila, katera se bodo reševala z obratno pošto, naj se pošiljajo plavžarskemu oskrbništvu SHS v Celju.

Naročila se bodo izvrševala točno in solidno po stalnih cenah proti predplačilu.

Zaboji se bodo zaračunjevali po dobavni ceni.

Plavžarsko oskrbnišvo SHS v Celju,
dne 25. januarja 1919.

Miši, podgane, stenice, šturki!

Izdelovane in razpošiljene preizkušene radikalno učinkujočega uničevalnega sredstva, za katero vsak dan dohajajo zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5; za šturke K 5—; tinktura za stenice K 2; posebna močna tinktura K 5—, uničevalec moljev K 2; prašek proti mrčesu K 2— in K 4—; tinktura za človeške uši K 3; mazilo proti ušem pri živalih K 2; prašek za uši v obleki in perilu K 2; tinktura proti pasjim bolham K 150; prašek proti pernim ušem K 2; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3; Pošilja po povzetju: Zavod za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 40, Petrinjska ulica 3, III.

Ako rabite vrtna ali poljska semena plžite po cenovnik. Trgovina s semeni Sever & Ko., Ljubljana.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne, v sobotah in dnevih pred prazniki pa od 8. do 1. ure popoldan in jih obrestuje po čistih

3 %

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in nestalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo bo bančni obrestni meri.

Stanje vlog je bilo koncem leta 1918 1½ milijonov kron.

Rezervni zakladi znašajo okoli nad 50.000 K.

Otvoritev krojaške delavnice.

Naznanjam p. n. občinstvu, da sem otvoril

v Spodnji Šiški, Celovška cesta šte. 22

delavnico za moške in ženske obleke.

Izdelovalci moških in ženskih oblek so prvovrstne delavne moči pod nadzorstvom izbornega krojitelja, ki je bil že po vseh večjih mestih na Francoskem in v Belgiji z uspehom zaposlen.

Možno mi bude vsled tega najizbranejši naročnike za zmerno ceno v polno zadovoljstvo postreči in prevzamem vso garancijo za strogo po meri napravljena dela.

Upam, da me bo slavno občinstvo pri mojem mladem pričetku najizdatneje z naročili podpiralo in belježim z velespoštovanjem

Pavel Jemc, krojaški mojster.

Popolno belo platno

morete dobiti z uporabo našega izbornega luga prašek za platno. Velik prihranek in malo truda pri pranju. 1 zavoj 150 gr. K 1, 450 gr. K 250.

Najmanj se more naročiti 10 zavojev!

Pri naročilu 5 kg popusti! — Razpošilja se po povzetju. Prodajalci dobe popust.

Zavod za izvoz M. JÜNKER,

Zagreb 40. Petrinjska 3/III. Telef. 23-27.